

ନିକଟ ଦୂର

ଲେଖକ
ଚିତ୍ରରଞ୍ଜନ ଦାସ

ନିକଟ ବୃତ୍ତ

ଲେଖକ
ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

ନିକଟ ଦୂର

ଲେଖକ   ଚିରଋଜନ ଦାସ

ନୂତନ ପ୍ରକାଶ, ୨୦୧୧

ପ୍ରକାଶକ   ପଥକ ପ୍ରକାଶନୀ
ଭୁବନେଶ୍ୱର ୨୫, ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ   ପଥକ, ୮୩/ଏ
ବାପୁଜୀନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୯, ଓଡ଼ିଶା

ମୁଦ୍ରଣ   ଗ୍ରାଫିକ୍ସ, ନୟାପଲ୍ଲୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୂଲ୍ୟ   ୧୫ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ସୂଚୀପତ୍ର

୧. ଦେଶର ପତାକା ଓ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ	୦୩
୨. ଭାରତର ଭାଷା	୦୭
୩. ଶାନ୍ତିନିକେତନ	୧୧
୪. କେରଳ ଯାତ୍ରା	୧୪
୫. ପୋଲିସ୍	୨୦

ଦେଶର ପତାକା ଓ ଜାତୀୟ ସ୍ଵଗୀତ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶର ପତାକା ହେଉଛି ତାହାର ଏକତାର ସଙ୍କେତ । ଯିଏ ଚିହ୍ନାଇଦିଏ, ତାହାକୁ ସଙ୍କେତ କୁହାଯାଏ । ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ନିଜ ନିଜର ରଥରେ ପତାକା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ସେହି ପତାକାକୁ ଦେଖି ଦୂରରୁ ସେମାନଙ୍କ ରଥକୁ ଚିହ୍ନି ହେଉଥିଲା । ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ସେହିପରି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ସଙ୍କେତ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଶିବଙ୍କ ହାତରେ ତ୍ରିଶୂଳ ଥାଏ ତ ବିଷ୍ଣୁ ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର ଧାରଣ କରିଥାନ୍ତି । ଦୁର୍ଗା ସିଂହ ଉପରେ ଆରୋହଣ କରିଥାନ୍ତି, ପୁଣି ସରସ୍ଵତୀଙ୍କୁ ମରାଳବାହିନୀ କୁହାଯାଏ । ସେହିପରି କୌଣସି ଦେଶକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ହେଲେ ସେହି ଦେଶର ପତାକାକୁ ଦେଖିବାକୁ ହୁଏ । ସବୁ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ଆପଣା ଦେଶର ପତାକାକୁ ଗଭୀର ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି । ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ ଜୀବନ ଦିଅନ୍ତି ପଛକେ, କିନ୍ତୁ କଦାପି ପତାକାର ଅପମାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଏହି ପତାକାର ଇତିହାସ ମୋଟେ ଦୁଇ ବା ତିନିଶହ ବର୍ଷର ଇତିହାସ । ପ୍ରଥମେ ଇଉରୋପ ମହାଦେଶରେ ଏହାର ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା । ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଦେଶ ଆପଣାକୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶଠାରୁ ଭିନ୍ନ କରି ଦେଖାଇବାକୁ ଗୋଟିଏ ପତାକା ବ୍ୟବହାର କଲେ । ପତାକା ହିଁ ଜାତିର ପ୍ରତୀକ ହେଲା, ଜାତି ବା ଦେଶର ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶର ପ୍ରତୀକ ହେଲା । କ୍ରମେ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଦେଶ ଆପଣା ଆପଣା ଲାଗି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପତାକା ରଖିଲେ । ଫିନ୍‌ଲ୍ୟାଣ୍ଡର ନଅଟି ପ୍ରଦେଶରେ ଏହିପରି ନଅଗୋଟି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପତାକା ରହିଛି । ଜର୍ମାନୀ

ଦେଶ ଏହି ବିଷୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବେଶୀ ଆଗୁଆ । ସେଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛୋଟ ବଡ଼ ସହରର ମଧ୍ୟ ଆପଣାର ପତାକା ରହିଛି । ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରିବାଲାଗି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହରର ଗୋଟିଏ ବିଶିଷ୍ଟ ଦିନ ରହିଥାଏ । ସେଦିନ ସହରର ସବୁଠାରେ ପତାକା ଉଡ଼େ, ହାତରେ ପତାକା ଧରି କେତେ ଆଡ଼ମ୍ବର ଓ ଉତ୍ସବ ଭିତରେ ଲୋକମାନେ ଶୋଭାଯାତ୍ରା କରି ବାହାରନ୍ତି ।

ଆମ ଭାରତବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ପତାକା ରହିଛି । ଏଥିରେ ଥିବା ତିନୋଟି ରଙ୍ଗର ତିନୋଟି ଅର୍ଥ ରହିଛି । ଉପରେ ଥିବା କେଶରୀ ରଙ୍ଗ ସାହସ ଓ ତ୍ୟାଗକୁ ବୁଝାଏ । ମଝିରେ ଥିବା ଧଳା ରଙ୍ଗ ହେଉଛି ଶାନ୍ତିର ପ୍ରତୀକ । ସବାତଳେ ଥିବା ସବୁଜ ରଙ୍ଗ ଆମ ଦେଶର ମୌତ୍ରୀ ଓ ସଦ୍‌ଭାବର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକଟ କରୁଛି । ତେଣୁ ଏହି ପତାକାଟିକୁ ମନେ ରଖିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମକୁ ପ୍ରତୀକ ଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ମନେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମକୁ ଏହିସବୁ ପ୍ରତିକ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ମରଣ କରାଇ ଦେବାପାଇଁ ଜାତୀୟ ଉତ୍ସବର ଦିନମାନଙ୍କରେ ଏହି ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ କରାଯାଏ ।

ଆମ ଦେଶର ସ୍ବାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ସହିତ ଆମ ପତାକାର ଜଡ଼ିତ୍ବାସ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ରହିଛି । ଏହି ପତାକାକୁ ହାତରେ ଧରି କେତେ ଧନୀ ଧନସମ୍ପଦ ଛାଡ଼ିଛନ୍ତି । କେତେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ କାରାବରଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେ ଶହୀଦ ପ୍ରାଣବଳି ଦେଇଛନ୍ତି । ଦେଶ ସ୍ବାଧୀନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ପତାକାରେ ଚରଖାର ଚିହ୍ନ ଅଙ୍କିତ ଥିଲା । ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରାମର ଜନକ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ଚରଖାରେ ଭାରତର ପ୍ରଧାନ ଅବଲମ୍ବନ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ

କରିଥିଲେ । ସ୍ବାଧୀନତା ପରେ ବିଧାନସଭା ବସି ଚରଣା ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଆମ ପତାକାରେ ଅଶୋକ ଚିତ୍ର ରହିବ ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲେ । ଏହି ଚକ୍ରକୁ ଧର୍ମଚକ୍ର ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ବୁଦ୍ଧଦେବ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ପ୍ରଚାର କଲାବେଳେ ଏହି ଚକ୍ରକୁ ମୈତ୍ରୀ ଓ କରୁଣାର ପ୍ରତୀକ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ପତାକାପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ମଧ୍ୟ ଜାତି ବା ଦେଶର ଏକତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ । ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ଆମେ ଯେତେ ଲୋକ ବାସକରୁ, ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗୋଟିଏ, ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ଦ୍ୱାରା ଆମେ ଏହି ସଂକଳ୍ପର ଘୋଷଣା କରୁ । ଏହି ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାଏ । ସୈନ୍ୟମାନେ ଏହି ସଂଗୀତ ଗାଇ ବିଦେଶୀ ଆକ୍ରମଣରୁ ଆପଣାର ଦେଶକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି । ସତ୍ୟାସମିତି ଓ ଜାତୀୟ ଉତ୍ସବ ମାନଙ୍କରେ ହୃଦୟ ଭିତରେ ଜାତିର ଏକତାକୁ ଅନୁଭବ କରିବା ପାଇଁ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ଗାନ କରାଯାଏ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶର ନଦୀ, ପର୍ବତ, ସମୁଦ୍ର ଓ ଅରଣ୍ୟ ସେହି ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକକୁ ଖୁବ୍ ଭଲଲାଗେ । ସେଥିପାଇଁ ଆପଣା ଦେଶକୁ ଆମେ ମାତୃଭୂମି ବୋଲି କହୁ । ଇଉରୋପରେ ପିତୃଭୂମି ବୋଲି କହନ୍ତି । ଆପଣାର ଭାଷାକୁ ଆମେ ମାତୃଭାଷା ବୋଲି କହୁ । ମାତୃଭାଷା ଓ ମାତୃଭୂମିକୁ ଆମେ ଭଲପାଉ । ଆପଣା ଦେଶର ସମସ୍ତେ ସୁଖରେ ଓ ଶାନ୍ତିରେ ରହିବେ, ଭାଇଭାଇ ହୋଇ ରହିବେ, ସେଥିପାଇଁ ସବୁ ପ୍ରକାର କାମ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଆମରି ଉପରେ ଥାଏ । ଆମର ଜାତୀୟସଂଗୀତ ଗାଇ ଦେଶପ୍ରତି

ଆମେ ଆମର ମମତା ପ୍ରକାଶ କରୁ, ଦେଶ ଗତିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବାଲାଗି ଶପଥ ନେଉ ।

ବିଶ୍ୱକବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଟାଗର ପଚାଶବର୍ଷ ତଳେ “ଜନଗଣ ମନ.....” ସଂଗୀତ ରଚନା କରିଥିଲେ । ସେହି ସଂଗୀତରେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ପଦ ଥିଲା । ସେଥିରୁ ମୁଁ ଦୁଇପଦକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଅଛି । ଭାରତର ଉଚ୍ଚ ପର୍ବତ ହିମାଳୟ ଓ ବିନ୍ଧ୍ୟ, ପବିତ୍ର ନଦୀ ସିନ୍ଧୁ ଓ ଗଙ୍ଗାନଦୀ, ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଣ୍ଣନା ଏଥିରେ ରହିଛି । ବାହାରୁ ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ବିଦେଶୀ ଏହି ଦେଶକୁ ଆସିଛନ୍ତି, ଭାରତବର୍ଷ ଅତି ଆଦରରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇଛି ଓ ସମସ୍ତଙ୍କର ଫୁଲରେ ଏକତାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରୀତିହାର ଗୁଚ୍ଛା ହୋଇଛି, ଆମ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତରେ ଏହିକଥା ସ୍ମରଣ କରାଯାଇଛି ।

ମିଳିତ ଜାତିସଂଘରେ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ଶହଟି ଦେଶ ସଭ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଜାତିସଂଘର ବୈଠକ ବସିବାବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶର ପତାକା ସେହି ବୈଠକ ଘରେ ଶୋଭା ପାଉଥାଏ । ତାହାଦେଖି ସେଠାରେ ମଣିଷ ଜାତିକୁ ଗୋଟିଏ ପରିବାର ବୋଲି ମନେହୁଏ । ସବୁ ନଦୀମିଶି ସାଗର ତିଆରି ହେବାପରି ସବୁ ଦେଶର ମଣିଷ ମିଶି ବିଶ୍ୱ ପରିବାରର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ସେହି ପରିବାରର ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପତାକା ରହିଛି । ତାହା ହେଉଛି ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ପତାକା ।

ଭାରତର ଭାଷା

ପୃଥିବୀରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଭାଷା ଅଛି, ତାହା ଗଣନା କରି କେହି କହି ପାରିବ ନାହିଁ । ଆମେ କେବଳ ଅଳ୍ପ କେତେଗୋଟି ବଡ଼ବଡ଼ ଭାଷାର ନାମ ଜାଣିଛୁ, କାରଣ ସେହିସବୁ ଭାଷାରେ ବହି ଛପା ହୋଇଛି, ଖବର କାଗଜ ବାହାରୁଛି, ସେହିସବୁ ଦେଶକୁ ଆମେ ଯାଇଆସି ପାରୁଛୁ । କିନ୍ତୁ ତାହାଛଡ଼ା ଏପରି ଆହୁରି ଅନେକ ଭାଷା ଅଛି, ଯାହାର କି କୌଣସି ଲିପି ନାହିଁ । ସେସବୁ କେବଳ ଲୋକ ମୁଖରେ ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ଆପଣାର କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ତାହାର ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ସେହି ଅଞ୍ଚଳକୁ କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ର ନାହିଁ, କୌଣସି ରେଳଗାଡ଼ି ଯାଇନାହିଁ, ତେଣୁ ସେହି ସ୍ଥାନର ଅଧିବାସୀମାନେ ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କରେ ଆସି ପାରୁନାହାନ୍ତି ।

ବୃହତ୍ ପୃଥିବୀର ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଆମର ଏହି ଦେଶ ଭାରତବର୍ଷ । ଅତି ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ କେତେକେତେ ଜାତି ବାହାରୁ ଆମଦେଶକୁ ଆସିଛନ୍ତି, କେତେ ବିଦେଶୀ ଏହି ଦେଶରେ ଆପଣାର ଘର କରି ରହି ଯାଇଛନ୍ତି । ଆଦିବାସୀ, ଦ୍ରାବିଡ଼ ଓ ଆର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଭାରତର ସମାଜ ତିଆରି ହୋଇଛି । ତା'ଛଡ଼ା ପଠାଣ ଆସିଛନ୍ତି, ମୋଗଲ ଆସିଛନ୍ତି, ଜଉରୋପରୁ ଜଉରୋପୀୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଆସିଛନ୍ତି । ତେଣୁ କାଣ୍ଟାରଠାରୁ କନ୍ୟାକୁମାରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ବିଶାଳ ଦେଶରେ ଯେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଭାଷା ରହିବ, ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କ'ଣ ଅଛି ? ତଥାପି ଏହି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ

ଭାଷା ଯେ ଏକ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ବର୍ଷହେଲା ଏ ଦେଶରେ ରହି ଆସିଛି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଷାରେ ଯେ ଶହଶହ ବର୍ଷ ତଳେ ଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣମାନ ଲେଖା ହୋଇଛି, ଏକଥା ଆମ ଦେଶ ପକ୍ଷରେ ଅତି ଗୌରବର ବିଷୟ ନୁହେଁ କି ?

ସ୍ବାଧୀନତା ପାଇସାରିବା ପରେ ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରଧାନ ଭାଷା ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ସେହି ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟରେ ତା'ର ନିଜର ଭାଷା ରହିଛି । ଯେମିତି ଆନ୍ଧ୍ରରେ ତେଲୁଗୁ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଆଉ ବିହାରରେ ହିନ୍ଦୀ, ବଙ୍ଗଦେଶରେ ବଙ୍ଗଳା ଆଉ ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଓଡ଼ିଆ । ଆହୁରି ଦୁରକୁ ଗଲେ ଆସାମରେ ଆସାମୀ, ମାନ୍ୟାଜରେ ତାମିଲ ଆଉ ପଞ୍ଜାବରେ ପଞ୍ଜାବୀ ।

ଉତ୍ତର ଭାରତରେ ଯେତେ ବଡ଼ ଭାଷା ରହିଛି, ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ହେଉଛି ସେଗୁଡ଼ିକର ଜନନୀ । ସେଥିପାଇଁ ବଙ୍ଗଳା, ହିନ୍ଦୀ, ଗୁଜୁରାଟୀ ଓ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଭୃତି ଭାଷାରେ ବହୁତ ସଂଖ୍ୟାରେ ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦ ରହିଛି, ଏହିସବୁ ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣ ମଧ୍ୟ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାର ଛାଅରେ ତିଆରି ହୋଇଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକମାନେ ସହଜରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଶିଖି ଯାଆନ୍ତି, ହିନ୍ଦୀ ପଢ଼ିବାଲାଗି ଆମ ଓଡ଼ିଶାର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବେଶୀ କଷ୍ଟ ସହିବାକୁ ପଡେନାହିଁ । କାରଣ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଭାଷାର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି ଗୋଟିଏ ଭାଷାରୁ । ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତର ପ୍ରଧାନ ଭାଷା ଚାରୋଟି । ପ୍ରାଚୀନ ଦ୍ରାବିଡ଼ ଭାଷାରୁ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି । ତଥାପି କାଳକ୍ରମେ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ଅନେକ ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ପଶିଗଲାଣି । ଭାରତର ଇତିହାସ ପଢ଼ିଲେ ଆମେ ଏହାର କାରଣ ବୁଝିପାରିବା ।

କିନ୍ତୁ ଏହିସବୁ ପ୍ରଧାନ ଭାଷା ବ୍ୟତୀତ ଭାରତରେ ଆହୁରି ଶହଶହ ଭାଷା ରହିଛି । ପାହାଡ଼ ଓ ଅରଣ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ଆଦିବାସୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଦିବାସୀ ଜାତି ଅନୁସାରେ ଶବର, କନ୍ଧ, ସାନ୍ତାଳ, ଜୁଆଙ୍ଗ, ଓରାମ ପ୍ରଭୃତି ନାନାପ୍ରକାର ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ରହିଛି । ଆସାମ, ବିହାର ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ବହୁସଂଖ୍ୟାରେ ଆଦିବାସୀ ବାସ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ଆପଣାର ଜାତି ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି । ଆଦିବାସୀ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅକ୍ଷର ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଅନେକ ଗୀତ ଅଛି । ରାତିରେ ଏକାଠି ବାଦ୍ୟ ବଜାଇ ନାଚିବାବେଳେ ଆଦିବାସୀମାନେ ଏହିସବୁ ଗୀତ ଗାଆନ୍ତି । ଆମ ଦେଶର ଓ ବିଦେଶର ଅନେକ ବଡ଼ବଡ଼ ପଣ୍ଡିତ ଏହିସବୁ ଗୀତ ସଂଗ୍ରହ କରି ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଗୋଟିଏ ଭାଷା ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକଙ୍କ ମୁଖରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ହୋଇଥାଏ । ଏହାକୁ ‘ବୋଲି’ କହନ୍ତି । ଆମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ସେହିପରି କେତେକ ‘ବୋଲି’ ରହିଛି । କଟକର ଓଡ଼ିଆ ଠାରୁ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ କୁହାଯାଉଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଅଲଗା ପ୍ରକାରର, ଗଞ୍ଜାମର ଓଡ଼ିଆ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ଓଡ଼ିଆ ସହିତ ସମାନ ନୁହେଁ । କଟକ ସହରର ଓଡ଼ିଆ ମଧ୍ୟ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଗାଆଁ ଲୋକେ କହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଠାରୁ ବେଶ୍ ପୃଥକ୍ । ଖାଲି ଓଡ଼ିଆ କାହିଁକି, ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷାରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ବୋଲି ରହିଛି । ଇଂରାଜୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଦେଶୀ ଭାଷାରେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିପରି ରହିଛି ।

ଅନେକ ସମୟରେ ଏହି ଭାଷାଲାଗି ମଣିଷ ମଣିଷ ଭିତରେ ବିବାଦ ଲାଗେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ବିବାଦ କ୍ରମଶଃ ଦୂର ହୋଇଯାଉଛି । ମଟର, ରେଲଗାଡ଼ି, ଜାହାଜ ଓ ବ୍ୟୋମଯାନ ପ୍ରଭୃତି ଚାଲିବା ଫଳରେ ପୃଥିବୀ କ୍ରମେ କ୍ଷୁଦ୍ରତର ହୋଇଆସୁଛି, ମଣିଷ ସହିତ ମଣିଷର ପରିଚୟ ଅଧିକ ଘନିଷ୍ଠ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଯେତିକି ଆମେ ପରସ୍ପରର ପାଖକୁ ଆସିବା, ପରସ୍ପରର ଦେଶ ଦେଖିବା, ସେତିକି ଆମେ ପରସ୍ପରର ଭାଷା ବୁଝି ପାରିବା, ସେତିକି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସାଧାରଣ ଭାଷା ହୋଇ ପାରିବ । ପୃଥିବୀରେ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଭାଷା ହେଉ, ଏଥିପାଇଁ କେତେକ ବଡ଼ବଡ଼ ପଣ୍ଡିତ ଏବେ ଗୋଟିଏ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇଛନ୍ତି ।

ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ହେଉଛନ୍ତି ଭାରତର ଏକତାର ପ୍ରତୀକ । ସେହିପରି ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତୀକ ହେଉଛି ଆମର ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶର ଏହିପରି ତା'ର ନିଜର ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷା ରହିଛି । ରଷିଆରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଭାଷା କଥିତ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଭାଷାକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଭାଷାରୂପେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି । ସୁଇଜରଲାଣ୍ଡର ଲୋକେ ତିନୋଟି ଭାଷାକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ମିଳିତ ଜାତିସଂଘରେ ପାଞ୍ଚୋଟି ଭାଷାକୁ ସାଧାରଣ ଭାଷାରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

ଶାନ୍ତି ନିକେତନ

କଳିକତାରୁ ପୁଣି ରେଳଗାଡ଼ିରେ ବସି ପଶ୍ଚିମକୁ ଶହେ ମାଇଲ ଗଲାପରେ ବୋଲପୁର ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଷ୍ଟେଶନ ପଡ଼େ । ବୋଲପୁରଠାରେ ଓହ୍ଲାଇ ଦୁଇମାଇଲ ଯିବାପରେ ଶାନ୍ତି ନିକେତନ ।

ବିଶ୍ୱକବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ୧୯୦୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ପ୍ରଥମେ ଶାନ୍ତି ନିକେତନ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଛଅଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଘରେ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀର ଏହା ଏକ ବିରାଟ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ । ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ଅନେକ ଛାତ୍ର ଏଠାକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ଆସନ୍ତି । ପୃଥିବୀର ଅନେକ ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କୁ ଏଠାରେ ଅଧ୍ୟାପନା କରିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ଅଣାଯାଏ । ଶିଶୁ ଶ୍ରେଣୀଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କଲେଜର ଉଚ୍ଚତମ ଶିକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଚିତ୍ରବିଦ୍ୟା ଓ ସଂଗୀତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାଲାଗି ମଧ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଭାଗ ରହିଛି ।

ପିଲାଦିନେ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ କଳିକତାର ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ସ୍କୁଲ ଘରର ଚାରିକାନ୍ଥ ଭିତରେ ଆବଦ୍ଧ ରହି ପଢ଼ିବାକୁ ତାଙ୍କର ଆଦୌ ମନ ଲାଗୁ ନଥିଲା । କାଳେ ଚାରିଟାଯାକ କାନ୍ଥ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିବ, ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ମନରେ ଭାରି ଭୟ ହେଉଥିଲା । ଶିକ୍ଷକ ତ ସାକ୍ଷାତ କଂସରାଜା, ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କର ବଡ଼ ପାଟି ଆଉ ବେତ ମାଡ଼ର ଡରରେ ଥରହର ହେଉଥାନ୍ତି । କାହାରି ମନରେ ସରସତା ନଥାଏ । କେତେବେଳେ ଛୁଟି ହେବ, ପିଲାମାନେ ସେଥିପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରି

ରହିଥାନ୍ତି । ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦିନେ ଏହି ସ୍କୁଲରୁ ଘରକୁ ପଳାଇଲେ । ତାଙ୍କର ବାପା ତାଙ୍କ ମନକଥା ବୁଝିପାରି ଘରେ ତାଙ୍କର ପଢ଼ିବାଲାଗି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଲେ ।

ବଡ଼ ହୋଇ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ କବି ହେଲେ, ପଣ୍ଡିତ ହେଲେ, ବିଖ୍ୟାତ ହେଲେ, କିନ୍ତୁ ପିଲାଦିନ ସେ ପାଠଶାଳାରେ ଯେଉଁ ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରିଥିଲେ, ତାହା ତାଙ୍କ ମନରୁ ଯାଇନଥାଏ । କେତେକେତେ ପିଲା ନିତି ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରୁନଥିବେ ! ପିଲାଦିନରୁ ଏକ ଆଦର୍ଶ ପାଠଶାଳାର ଯେଉଁ ଚିତ୍ର ତାଙ୍କ ମନରେ ଥିଲା, ସେହି ଅନୁସାରେ ସେ ଶାନ୍ତିନିକେତନର ଆନନ୍ଦ ପାଠଶାଳା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଉପରେ ଖୋଲା ଆକାଶ ରହିବ, ବଗିଚାରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଛଲତା ଆଉ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ରହିବ, ଶିକ୍ଷକମାନେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍ନେହ ଓ ଆଦର କରିବେ, ପାଠଶାଳାଟି ପିଲାଙ୍କର ଠିକ୍ ଆପଣା ଘରପରି ହେବ, ପିଲାମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ପାଠ ପଢ଼ିବେ, ଆନନ୍ଦରେ ଖେଳିବେ, ବୁଲିବେ ଆଉ କାମ କରିବେ, କାହାରି ମନରେ କୌଣସି ଭୟ ନଥିବ, ଶାନ୍ତି - ନିକେତନରେ ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ତୀର୍ଥ ତିଆରି ହେଲା ।

ନୋବେଲ୍ ପୁରସ୍କାର ପାଇସାରି କବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଇଉରୋପ ଓ ଆମେରିକାର ଅନେକ ଦେଶ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଗଲେ । ଭ୍ରମଣରୁ ଫେରିଆସି ସେ ଶାନ୍ତି ନିକେତନରେ ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସାରା ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରୁ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀମାନେ ଆସି ଏଠାରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ, ପାଠ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନେ ପରସ୍ପର ସହିତ ବନ୍ଧୁତା ସ୍ଥାପନ କରିବେ, ପରସ୍ପରର ଦେଶକୁ ଜାଣିବେ, ପରସ୍ପରକୁ ଭଲ ପାଇବେ ଓ ପୃଥିବୀକୁ ଗୋଟିଏ ପରିବାର ବୋଲି ମନେ

କରିବେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପୃଥିବୀରୁ ଘୃଣା ଦୁରୀଭୂତ ହୋଇଯିବ ଓ କେହି ଅପରକୁ ଆପଣାରୁ ଛୋଟବୋଲି ଭାବିବେ ନାହିଁ । ସାରା ବିଶ୍ୱର ଛାତ୍ରମାନେ ଏଠାରେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବେ ବୋଲି ଏହି ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ ବିଶ୍ୱଭାରତୀ ରଖାଗଲା ।

ଶାନ୍ତିନିକେତନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ ବଡ଼ ହୋଇଗଲାଣି । କିନ୍ତୁ ଆରମ୍ଭ କଲାବେଳେ ଏଥିପାଇଁ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କୁ ଅନେକ କଷ୍ଟ ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଆପଣାର ଜମିଦାରୀ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି, ଏପରିକି ଆପଣା ପତ୍ନୀଙ୍କର ଅଳଙ୍କାର ବିକ୍ରୟକରି ସେ ଶାନ୍ତିନିକେତନକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଥିଲେ । ଯିଏ କୌଣସି ନୂଆ କଥା ଆରମ୍ଭ କରେ, ତାକୁ ଏହିପରି ଅନେକ କଷ୍ଟ ଓ ବାଧାବିଘ୍ନ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ଶାନ୍ତିନିକେତନରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗ୍ରନ୍ଥାଗାର ଅଛି । ସେଠାରେ ବହିଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲା ଥାକରେ ରଖାଯାଇଛି । ସାନ ବଡ଼ ସମସ୍ତେ ଅବାଧରେ ଗ୍ରନ୍ଥାଗାର ଭିତରକୁ ଯାଇ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି । ଘରକୁ କୌଣସି ବହି ନେବାର ହେଲେ ନିଜେ ଥାକରୁ ବହିଟି ଆଣି ଆପଣାର ନାମରେ ଲେଖାଇ ନେଇଯାନ୍ତି । ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବଡ଼ ଭାଷାର ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ସେଠାରେ ଅଛି । ଇଂରେଜୀ ବ୍ୟତୀତ ଚୀନ, ଜାପାନ, ତିବ୍ବତ, ଜର୍ମାନୀ, ରଷିଆ ଓ ଆହୁରି ଅନେକ ବିଦେଶୀ ଭାଷାର ହଜାର ହଜାର ଗ୍ରନ୍ଥ ସେଠାରେ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିଛି ।

ଶାନ୍ତିନିକେତନରେ ଆଜି ପିଲାମାନେ ଯେପରି ଖୁସି ହୋଇ ପାଠ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି, ଆମ ଦେଶର ସବୁ ପିଲାଏ ସେହିପରି ପାଠ ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ତାହା କେତେ ଆନନ୍ଦର କଥା ହୁଅନ୍ତାନାହିଁ ?

କେରଳ ଯାତ୍ରା

ବଡ଼ଭାଇଙ୍କ ସହିତ କେରଳରେ ଯିବାପାଇଁ ଯେଉଁଦିନ ରମେଶ କଟକ ଷ୍ଟେସନରୁ ଗାଡ଼ି ଚଢ଼ିଲା, ସେଦିନ ତା'ର ମନ ଭିତରଟା ଖାଲି ଖୁସିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣହୋଇ ରହିଥାଏ । କେତେବର୍ଷତଳେ ଅତି ପିଲାଦିନେ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯାହା ସେ ବୋଉ ସାଙ୍ଗରେ ପୁରୀ ଯାଇଥିଲା, ସେତିକି । ତା'ପରେ ଏହି ଦଶବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତା ଭାଗ୍ୟରେ ଆଉ ରେଳଗାଡ଼ି ଚଢ଼ିବା ବେଳେ ଘଟିନଥିଲା ତା'ର ଆଖି ଯେପରି କେତେ କଷ୍ଟନାର ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ଚଢ଼ି କେତେ ଦୂରକୁ ପ୍ରବାସକରି ବାହାରିଥାଏ ।

ଗାଡ଼ି ପାହିଲାବେଳକୁ ଭାଇଙ୍କର ଡାକ ଶୁଣି ସେ ଧଉଳି ହୋଇ ଉଠିବସିଲା । ଚିଲିକାର ପାଣି ଉପରେ ସେତେବେଳକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଉଥାନ୍ତି । ସତେ ଚିଲିକା କେତେ ସୁନ୍ଦର ! ବହିରେ ସେ ଚିଲିକା ବିଷୟରେ ଯେତିକି ପଢ଼ିଥିଲେ, ତାହାଠାରୁ ଅନେକ ବେଶୀ । ବହିରେ ପଢ଼ିବା କି କେବେ ଆଖିରେ ଦେଖିବାର ସମତୁଲ ହୋଇପାରିବ ?

ଗାଡ଼ି ଦକ୍ଷିଣମୁହାଁ ହୋଇ ଚାଲିଥାଏ । ଓଡ଼ିଶା ଯାଇ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ପଡ଼ିଲା । ନୂଆ ନୂଆ ଲୋକ ଡ଼ବା ଭିତରକୁ ଆସିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଭାଷା ରମେଶ ଆଦୌ ବୁଝି ପାରୁନଥାଏ । ବାହାରକୁ ଅନାଇ ସେ ଦୁଇପାଖର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଥାଏ । ସବୁଜ ଧାନବିଲ, ଧାତି ଧାତି ତାଳ ଆଉ ଖଜୁରୀ ଗଛ, — ତାହାରି ମଝିରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଗାଆଁ । ଘରଗୁଡ଼ିକ

ଭାରି ନୁଆଁଣିଆ, ତାଳ ବରତାରେ ଛପର ହୋଇଛି । ମଝିରେ ଯେଉଁଠାରେ
 ଛୋଟ ବଡ଼ ସହର ପଡ଼ୁଛି, ସେଠାରେ ନାଲି ଖପରର ଛାତ । ଖରାବେଳକୁ
 ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଷ୍ଟେସନ ପଡ଼ିଲା । ସେଠାରେ ଗାଡ଼ି ବେଶୀ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ରହିବ । ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ରମେଶ ବାହାରକୁ ଖାଇବାକୁ ଗଲା । ଭାରି ପରିଷ୍କାର
 ଖାଇବା ଓ ଖାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା, - କଟକପରି ମଇଲା ନୁହେଁ । କଦଳୀ
 ପତର ଉପରେ ଭାତ ବଢ଼ା ହେଲା, ଭାତରେ ଘିଅ ପଡ଼ିଲା, ପୁଣି ଖାଇବା
 ଶେଷରେ ମନଇଚ୍ଛା ପିଇବାକୁ ଦହି ଦିଆଗଲା । ତା'ଛଡ଼ା ଚାଉ, ସମ୍ବର,
 ଆଚାର ଓ ଆହୁରି କେତେ ନୂଆ ନୂଆ ନାମର ନୂଆ ନୂଆ ଖାଇବା
 ଜିନିଷ । ରମେଶକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗୁଥାଏ । ପିଲାଦିନୁ ମିଠା ଅପେକ୍ଷା ଖଟା
 ଖାଇବାକୁ ସେ ଅଧିକ ଭଲ ପାଉଥିଲା ।

ସେଦିନ ସଞ୍ଜବେଳକୁ ଗାଡ଼ି ଗୋଦାବରୀ ନଦୀ ପାରହେଲା ।
 ପୁଣି ପାହାନ୍ତାକୁ ପଡ଼ିଲା କୃଷ୍ଣା ନଦୀ । ଭାଇ ଦେଇଥିବା ଭାରତବର୍ଷର
 ମାନଚିତ୍ରରୁ ରମେଶ ସରିଯାଉଥିବା ରାସ୍ତା ଦେଖି ନେଉଥାଏ । ଶେଷକୁ
 ଗାଡ଼ି ମାୟାଜରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ରମେଶ ଏତେ ବଡ଼ ଗୋଟାଏ ଷ୍ଟେସନ
 ଆଗରୁ ଦେଖିନଥିଲା । ସେହିଠାରେ ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ ଓ ଖିଆପିଆ ଶେଷକଲା
 ପରେ ସେମାନେ କୋଟିନ ଯିବାକୁ ଗାଡ଼ି ଚଢ଼ିଲେ । ତାମିଲ ଦେଶର
 ଭାଷା ଆନ୍ଧ୍ର ଭାଷାଠାରୁ ଆହୁରି ଫରକ୍ । ରମେଶ ବୋକାଙ୍କପରି ଲୋକମାନଙ୍କ
 କଥା ଶୁଣିବାରେ ଲାଗିଥାଏ, କିଛି ବୁଝି ନ ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଶୁଣିବାକୁ
 ଭାରି ଭଲ ଲାଗୁଥାଏ ।

ପ୍ରାୟ ଚବିଶି ଘଣ୍ଟା ଗାଡ଼ିରେ ବସିବା ପରେ ସେମାନେ କୋଟିନ

ଶ୍ଵେଦନରେ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଭାରତର ପଶ୍ଚିମ ଉପକୂଳରେ କୋଟିନ ହେଉଛି
 ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ବନ୍ଦର ଓ ବ୍ୟବସାୟ କେନ୍ଦ୍ର । ଏହିଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ
 ଜାହାଜ ମାଲପତ୍ର ବୋଝେଇ କରି ବିଦେଶକୁ ଯାଏ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ
 ଅନେକ ବିଦେଶୀ ଜାହାଜ ମଧ୍ୟ ଏହି ବନ୍ଦରକୁ ଆସେ । ଭାଇ ରମେଶକୁ
 ବନ୍ଦର ଦେଖାଇନେଲେ । ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଆଠ ଦଶଟି ଜାହାଜ ସେଦିନ
 ପୋତାଶ୍ରୟରେ ନଙ୍ଗର ପକାଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାହାଜରେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର
 ପତାକା ଉଡୁଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଜାହାଜର ଭିତରକୁ ଯାଇ ରମେଶ ସବୁକଥା
 ବୁଲି ଦେଖିଲା । ଇଞ୍ଜିନ୍‌ଘର ମାଲଭଣ୍ଡାର, ଯାତ୍ରୀଘର, ରୋଷେଇ ଓ ଖାଇବା
 ଘର, - ସବୁ ମିଶି ପାଣି ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ସଂସାର ମଣିଷ ଲାଗି
 ତିଆରି ହୋଇଛି । ରମେଶ ଆଗରୁ କେବେ ଜାହାଜ ଦେଖିନଥିଲା ।
 ପୂର୍ବକାଳରେ ଓଡ଼ିଶାର ସାଧବମାନେ ବୋଇତ ଭସାଇ ବିଦେଶକୁ ଯାଉଥିଲେ
 ବୋଲି ସେ ବହିରେ ପଢ଼ିଥିଲା । ରମେଶ ଭାବୁଥାଏ, ଓଡ଼ିଶାରେ ପାରାଦୀପ
 ବନ୍ଦର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲେ ସେଠାକୁ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବଡ଼
 ବଡ଼ ଜାହାଜ ଆସିବ ।

ତହିଁଆରଦିନ ସକାଳେ ମଟର ଚଢ଼ି ସେମାନେ ଆହୁରି ଦକ୍ଷିଣକୁ
 ବାହାରିଲେ । ଦୁଇପାଖରେ ସମୁଦ୍ରର ପାଣି ହ୍ରଦପରି ସ୍ଥଳଭାଗ ଭିତରକୁ
 ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଛି । ସ୍ଥଳଭାଗ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦ୍ଵୀପପରି
 ଦେଖାଯାଉଥାଏ । କେରଳ ରାଜ୍ୟଟା'ଯାକ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଉଦ୍ୟାନ ।
 ଏତେ ନଡ଼ିଆଗଛ ରମେଶ ଗୋଟାଏ ଯାଗାରେ କେବେ ଦେଖିନଥିଲା ।
 କେରଳ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ନଡ଼ିଆର ଦେଶ । ପୁରାଣରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ

କାହାଣୀ ଭାଇ ରମେଶକୁ କହିଦେଲେ । ପୁରଶୁରାମ ଆପଣାର ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଦାନ କରିଦେବାପରେ ଦକ୍ଷିଣା ଦେବାଲାଗି ତାଙ୍କର ଆଉ କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ବାକି ରହିଲାନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଆପଣାର ପରଶୁକୁ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ନିକ୍ଷେପ କଲେ । ସମୁଦ୍ରଭିତରେ ପରଶୁ ଯାଇ ଯେଉଁଠାରେ ପଡ଼ିଲା, ସେହି ଆକ୍ରାନ୍ତର ଜଳଭାଗ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସ୍ଥଳ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ପରଶୁରାମ ସେହି ଭୂମିକୁ ଦକ୍ଷିଣାରୂପେ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ସ୍ଥଳଭାଗଟି ହେଉଛି କେରଳ । ଏହାର ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ପର୍ବତ ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ସମୁଦ୍ର । କେରଳର ଭାଷାରେ ମଲୟର ଅର୍ଥ ପର୍ବତ ଓ ଆଡ଼ାର ଅର୍ଥ ସମୁଦ୍ର; ତେଣୁ ଦେଶଟିର ନାମ ହେଉଛି ମଲୟାଡ଼ୀ ।

କେରଳରେ ଓଡ଼ିଶାପରି ଗାଆଁ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚାଷୀର ଅଲଗା ଅଲଗା ଘର, ଘର ଚାରିପାଖରେ ଚାଷୀର ଚାଷଜମି ଓ ବଗିଚା । ବଗିଚାରେ ନଡ଼ିଆଗଛ ବ୍ୟତୀତ ପଣସ ଆଉ ଟାପିଓକା ଗଛ ଅଛି । ଧାନକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ପଣସ ଓ ଟାପିଓକାର ମୂଳ କେରଳର ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଖାଦ୍ୟ । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛରେ ଗୋଲମରିଚର ଲତା ମାଡ଼ିଛି । ଲୋକମାନେ ଖୁବ୍ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ, ସମସ୍ତେ ଲୁଙ୍ଗି ପିନ୍ଧନ୍ତି । ସ୍କୁଲ, କଲେଜ ଓ କଚେରୀକୁ ଲୁଙ୍ଗି ପିନ୍ଧି ଆସିବାକୁ ସେଠାରେ କେହି ଅଭଦ୍ରତା ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ପ୍ରାୟ ଶହେ ମାଇଲର ଅଧିକ ବାଟ ମଟରରେ ଆସିବାପରେ ସେମାନେ କେରଳର ରାଜଧାନୀ ତ୍ରିବାନ୍ତମ୍ବରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ତ୍ରିବାନ୍ତମ୍ବର ପ୍ରକୃତ ନାମ ହେଉଛି ତିରୁଅନନ୍ତପୁରମ୍ । ତିରୁ ଅର୍ଥ ପବିତ୍ର । ଅନେକ

କାଳରୁ ସେଠାରେ ଅନନ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ମହାଦେବଙ୍କର ମନ୍ଦିର ଅଛି । ସେହି ଅନୁସାରେ ସହରର ନାମକରଣ ହୋଇଛି । ସେଠାରେ ରମେଶ ଯାଦୁଘର ଓ ଚିତିଆଖାନା ଦେଖିଲା । ସହରଟି କେତେ ପରିଷ୍କାର ଚାରିଆଡେ ପାର୍କ ଓ ଫୁଲବଗିଚା । ରାସ୍ତାର ଦୁଇକଡ଼ରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଗଛ ମାନଙ୍କରେ କେତେରଙ୍ଗର ଫୁଲସବୁ ଫୁଟିଛି ।

ତ୍ରିବାହମରୁ ଆହୁରି ଦକ୍ଷିଣକୁ ମଟରରେ ପ୍ରାୟ ଅଶୀମାଇଲ ଗଲେ କନ୍ୟାକୁମାରୀ, ଭାରତବର୍ଷର ଶେଷଭୂମି । ସେହିସ୍ଥାନର ପ୍ରାକୃତିକ ଶୋଭା ଦେଖି ରମେଶ ଏକାବେଳକେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଗଲା । ତିନି ସମୁଦ୍ରର ଜଳ ସେଠାରେ ଭାରତମାତାର ପଦ ଧୋତ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ କନ୍ୟାକୁମାରୀରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ଦେଖିଲେ ।

କେରଳ ମହାତ୍ମା ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟର ଜନ୍ମଭୂମି । ପୂର୍ଣ୍ଣାନଦୀ କୂଳରେ ଥିବା କାଲାତି ଗ୍ରାମରେ ସେମାନେ ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ମନ୍ଦିର ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଦକ୍ଷିଣରୁ ପଦବ୍ରଜରେ ବାହାରି ଶ୍ରୀ ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଭାରତର ସବୁ ତୀର୍ଥ ଭ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଓ ଦିଗ୍‌ବିଜୟୀ ପଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲେ । ସଂସ୍କୃତଭାଷାରେ ସେ ଅନେକ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କରି ସମୟଠାରୁ ସଂସ୍କୃତର ଅନେକ ଶବ୍ଦ ଦକ୍ଷିଣଭାରତର ଭାଷାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛି ।

ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷରେ କେରଳ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷିତ ରାଜ୍ୟ । ସେଠାରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଉଭୟେ ଶିକ୍ଷିତ । ସାରା ଭାରତରେ ଶତକଡ଼ା

ଅଠରଜଣ ଲୋକ ପଢ଼ିଲେଖି ଜାଣିଥିବାସ୍ଥଳେ କେରଳରେ ଶତକଡ଼ା ପଞ୍ଚଷଠି
ଜଣ ଲୋକ ସ୍ଵାକ୍ଷର ବୋଲି ଜଣାଯାଇଛି ।

ପ୍ରାୟ ପନ୍ଦର ଦିନ ପରେ ରମେଶ କେରଳରୁ ଫେରିଆସିଲା ।
ଏହି ପନ୍ଦରଦିନ ଭିତରେ ଯେପରି ସେ କେଡ଼େବଡ଼ ପଣ୍ଡିତ ହୋଇଯାଇଛି ।
ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଏଥର ଅନେକ କଥା ଦେଖିଲା, ଶୁଣିଲା ଓ ଅନେକ
ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲା । ସେ ଭାରୁଥାଏ ସବୁ ଛୁଟିରେ ଭାଇ
ତାକୁ ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦୂର ଜାଗାକୁ ବୁଲାଇ ନେଉଥାନ୍ତେ କି !

ପୋଲିସ୍

ତିରିଶି ବର୍ଷତଳେ ଆମଦେଶରେ ପୋଲିସ୍‌ର ନାଆଁ ଶୁଣିଲେ ଲୋକମାନଙ୍କର ହୃଦ୍‌କମ୍ପ ହେଉଥିଲା । ଲୋକେ ପୋଲିସ୍‌କୁ ଯମଠାରୁ ଅଧିକ ଭୟ କରୁଥିଲେ । ଯଦି ପୋଲିସ୍‌ କୌଣସି ଗ୍ରାମକୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସୁଥିଲେ, ତେବେ ସେହି ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନେ ସମସ୍ତେ କବାଟ ପକାଇ ଆପଣା ଆପଣା ଘରଭିତରେ ଲୁଚି ରହୁଥିଲେ । ଲୋକଙ୍କର ସେବା କରିବା ହେଉଛି ପୋଲିସ୍‌ର କାମ । କିନ୍ତୁ ସେକାଳରେ ଲୋକମାନେ ପୋଲିସ୍‌ର ସେବା କରୁଥିଲେ । ପୋଲିସ୍‌ ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ପଦାର୍ଥ ଦରକାର କରୁଥିଲେ, ଲୋକମାନେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ତାହା ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଥିଲେ । ଦେଶରେ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପୋଲିସ୍‌ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନେ ସେତେବେଳେ ଅଧିକ ଆତଙ୍କ ଓ ଅଶାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲେ ।

କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଚୋରି କିମ୍ବା ଫୌଜଦାରୀ ହେଲେ ପୋଲିସ୍‌କୁ ତ ପୁଷ୍ପମାସ ପଡୁଥିଲା ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ । ଗାଆଁକୁ ଆସି ସେମାନେ ନାନା ପ୍ରକାର ଭୟ ଓ ଧମକ ଦେଖାଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ କରି ପକାଉଥିଲେ । ସେମାନେ ଯେଉଁ ଲୋକକୁ ଅପରାଧୀ ବୋଲି ସନ୍ଦେହ କରୁଥିଲେ, ତାହା ଉପରେ ଯାବତୀୟ ପ୍ରକାରର ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାକୁ ସେମାନେ ଆଦୌ କୁଣ୍ଡିତ ହେଉ ନଥିଲେ । କେତେବେଳେ ବେତମାଡ଼ ହେଉଥିଲା ତ କେତେବେଳେ ମଣିଷକୁ ଶୁଆଇ ତା'ର ଛାତି ଉପରେ ପଥର ଲଦି ଦିଆଯାଉଥିଲା । ବିଧି ଆଉ ଚଟକଣାର ତ ବେଳଅବେଳ

ନଥିଲା । ମାତ୍ର ମାରିଲେ ଯେ ମଣିଷର ମନଭିତରୁ ସତକଥା ବାହାରେ, ଏହିପରି ଏକ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ପୂର୍ବେ ପୋଲିସ୍ ଏପରି ଦୁର୍ବ୍ୟବହାରମାନ କରୁଥିଲେ ।

ସେହି ଦିନଠାରୁ ପୋଲିସ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ମନରେ ଖୁବ୍ ଖରାପ ଧାରଣା ରହିଯାଇଛି । ତଥାପି ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସଭ୍ୟତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏହି ଧାରଣା କ୍ରମେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଯାଉଅଛି । ପୋଲିସ୍‌ମାନେ ମଧ୍ୟ ଏଣିକି ନୂଆ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ପାଇଲେଣି । ଆଗେ ବିଦେଶୀ ଶାସନର ଅମଳରେ କେବଳ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଭୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାଲାଗି ସେମାନେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରୁଥିଲେ । ବିଦେଶୀ ଶାସକଙ୍କର ଲାଭ ଓ ସୁଖସୁବିଧାପାଇଁ ଏହି ଦେଶର ଶାସନ ଚାଲୁଥିଲା । କେହି ଲୋକମାନଙ୍କର ଭଲ ଚିନ୍ତା କରୁନଥିଲେ । ପୋଲିସ୍‌ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉପରେ ଥିବା ହାକିମମାନେ ମଣିଷପରି ଦେଖୁନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ପୋଲିସ୍ ହିସାବରେ ସେମାନେ ଆଜି ନୂଆ ପ୍ରକାରର ତାଲିମ ପାଉଛନ୍ତି । ଆଜି ସେମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେବାଲାଗି ନୂଆନୂଆ ସ୍କୁଲ ଓ କଲେଜ ସ୍ଥାପିତ ହେଲାଣି । ଲୋକମାନଙ୍କର ସେବା କରିବାର ଉଚିତ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ସେଠାରେ ସେମାନେ ସମାଜର ସେବକ ଓ ବନ୍ଧୁ ହେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଅନେକ ସମୟରେ ପୋଲିସ୍‌ର ପରିଚ୍ଛଦଟା ଲୋକମାନଙ୍କର ମନରେ ଭୟର ସମ୍ଭାର କରିଥାଏ । ଏହି ପୋଷାକଟା ଅନେକ ସମୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କଠାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୂର କରି ରଖେ । ସେହି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଲେ, ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ଯେତେ ଭୟଙ୍କର ନୁହେଁ, ତାହାଠାରୁ ଅଧିକ ଭୟଙ୍କର

ଦେଖାଯାଏ । ସେମାନଙ୍କୁ ଦୂରରୁ ଦେଖିଲେ କେଉଁ ଯମ ବା ଚଣ୍ଡାଙ୍କର ଦୃତପରି ମନେହୁଏ । ବିଶେଷତଃ ଆମ ଦେଶର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନେ ଯେପରି ସାଧାସିଧା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥାଆନ୍ତି, ସେଠାରେ ହଠାତ୍ ଜଣେ ପୋଲିସ୍ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ତାକୁ ଦେଖି ଆପଣାର ଲୋକଭଳି ମନେ ହୁଏନାହିଁ । ଆପଣାର ସେବକ ପରି ମନେହୁଏ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ପୋଲିସ୍‌ର ପୋଷାକକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ସୁନ୍ଦର ଓ ସହଜ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଛି । ତଦ୍‌ବାରା ପୋଲିସ୍ ବା ଜନସାଧାରଣ କେହି ଆପଣାକୁ ଅପରର ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ମନେ କରୁନାହାନ୍ତି ।

ଇଂଲଣ୍ଡର ପୋଲିସ୍, ବିଶେଷକରି ଲଣ୍ଡନ ସହରର ପୋଲିସ୍‌ଙ୍କର କଥା ତ ପୃଥିବୀର ସବୁଦେଶରେ କାହାଣୀ ପରି ହୋଇ ରହିଛି । ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସବୁମନ୍ତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ତତ୍ପରତା ପ୍ରକୃତରେ ଅନୁକରଣୀୟ ଓ ଅତୁଳନୀୟ । ସେମାନଙ୍କର ଶାନ୍ତ ଓ ସହାନୁଭୂତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର ବିଦେଶୀକୁ ସବୁବେଳେ ମୁଗ୍ଧ କରିଦିଏ । ଲଣ୍ଡନ ସହର ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀରେ ଏକ ଅତି ବୃହତ୍ ସହର । ଆଖି ପିଛୁଳାକେ ସେଠାରେ ରାସ୍ତାଉପରେ କେତେ ଗାଡ଼ି, ମଟର ଓ ସାଇକେଲ ଯାତାୟାତ କରୁଛି । ସର୍ବଦା ଲୋକଙ୍କର ଭିଡ଼ ଲାଗିରହିଛି । ସେଠାରେ ପୋଲିସ୍‌ମାନେ ଯେପରି ଦକ୍ଷତା ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟସହକାରେ ଯାତାୟାତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି, ତାହା ଦେଖିଲେ ପ୍ରକୃତରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ପୁଣି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛକଯାଗା ମାନଙ୍କରେ ଜଣେ ଜଣେ ଅଧିକ ପୋଲିସ୍ ମହଜୁଦ୍ ରହିଥାନ୍ତି । କେହି ଗାଡ଼ିରେ ଉଠିପାରୁନାହିଁ, କେହି ରାସ୍ତା ଭୁଲିଯାଉଛି ବା କୌଣସି ବିଦେଶୀ ଲୋକ

କୌଣସି ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିଛି, ମହଜୁଦ ପୋଲିସ୍ ତତ୍ତ୍ଵଶାତ୍ର ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥୋଚିତ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ବାଟ ଭୁଲି ଯାଇଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଘରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚାଇଦେଇ ଆସନ୍ତି ।

ଲୋକମାନେ ଯେତିକି ଭଦ୍ର ହେବେ, ସେମାନେ ଯେତିକି ଯତ୍ନଶୀଳ ହୋଇ ଆପଣାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନ ପାଳନ କରିବେ, ଦେଶର ପୋଲିସ୍ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଦକ୍ଷ ଓ ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆପଣାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରିପାରିବେ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଯଦି କେବଳ ଆପଣା ଆପଣାର ସୁବିଧା ଖୋଜିବା, ଯଦି ଜାଣିଶୁଣି ବା ବେଖାତିର କରି ଆମେ ନିୟମ ସବୁ ଭାଙ୍ଗିବା, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଅଧିକାରରେ ବାଧା ଦେବା, ତେବେ ପୋଲିସ୍ ଆମର କୌଣସି ସେବା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଯଦି ଶାନ୍ତି ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରିବା, ତେବେ ଆମପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆମ ଦେଶର ପୋଲିସ୍ ମଧ୍ୟ ଆମର ପ୍ରତିନିଧି ହିସାବରେ ତାହାର ଉଚିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିପାରିବ ।

ଇଉରୋପର ଅନେକ ସହରର ଏତେ ଗାଡ଼ିମଟର ଯିବାଆସିବା କରେ ତଥାପି ସେଠାରେ କେତେବେଳେ ହେଲେ ଏତେଟିକିଏ ଶବ୍ଦ ହୁଏନାହିଁ । ଶହଶହ ସାଇକେଲ ଯାଉଥାଏ, ଆସୁଥାଏ । ତଥାପି କାହାର କୌଣସି ଘଣ୍ଟି ବଜାଇବା ଦରକାର ହୁଏନାହିଁ । ରବିବାର ଦିନ ରାସ୍ତାରେ କୌଣସି ପୋଲିସ୍ ଜରିବାକୁ ବା ଯାନବାହାନକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ, ତଥାପି ସେଦିନ ମଧ୍ୟ ଗାଡ଼ିମଟର ଓ ଲୋକମାନେ ରାସ୍ତାଉପରେ

ନିର୍ବିଚ୍ଛରେ ଯାତାୟାତ କରନ୍ତି । ଆମ ଦେଶପରି ଯଦି ସେଠାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରାମୟରେ
ଠିଆହୋଇ ଲୋକମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥାନ୍ତେ, ଯଦି କେହି କାହାରି
ଅସୁବିଧା ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖୁନଥାନ୍ତେ, ତେବେ ପ୍ରତିଦିନ ଯେ କେତେ ଦୁର୍ଘଟଣା
ଘଟୁଥାଆନ୍ତା, ତାହା ଆମେ ସହଜରେ ଅନୁମାନ କରିପାରିବା ।

ସମସ୍ତେ ସହଯୋଗ କଲେ ଯେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସହଜରେ
ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ହୁଏ । ବିଦେଶର ଅନେକ ସହରକୁ ଗଲେ ଆମେ ତାହାର
ପ୍ରମାଣ ପାଇପାରିବା । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଆପଣାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୁଝିଲେ ଓ
ପାଳନ କଲେ ପୋଲିସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ସହଜ ହୋଇଯିବ ଓ ଆମେ
ପୋଲିସ୍‌କୁ ଆଉ ଭୟ ନକରି ଆପଣାର ବନ୍ଧୁପରି ମନେକରିବା ।

